

37
M79

Володимир Моргун

**АНТОН МАКАРЕНКО –
ГЕРОЙ ТА ІЗГОЙ
УКРАЇНСЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ**

Міжнародна Макаренківська асоціація
Українська асоціація Антона Макаренка
Державний музей-заповідник А. С. Макаренка
(с. Ковалівка Полтавського р-ну Полтавської обл.)
Педагогічно-меморіальний музей А. С. Макаренка
(м. Кременчук Полтавської обл.)
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка

Володимир Моргун

***АНТОН МАКАРЕНКО -
ГЕРОЙ ТА ІЗГОЙ
УКРАЇНСЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ***

***Полтава
2018***

Моргун В.Ф.

М 79 Антон Макаренко - герой та ізгой української педагогіки. - Полтава, 2018. - 34 с.

Свідченням світового визнання А. С. Макаренка стало відоме рішення ЮНЕСКО (при ООН, Париж, Франція. 1988 - рік сторіччя від дня народження педагога), що стосується чотирьох освітян, які визначили спосіб педагогічного мислення людства у ХХ столітті. Це - Джон Дьюї (США), Георг Кершенштейнер (Німеччина), Марія Монтессорі (Італія) та Антон Макаренко (Україна).

Брошура відомого українського психолога і макаренкознавця В. Моргуна, що присвячена 130-й річниці від дня народження великого українського педагога, висвітлює непросту долю педагогічної спадщини Макаренка на батьківщині. Адже, з одного боку, ми не прислухалися до пропозицій гарячих голів - «перепрофілювати музеї Макаренка на... дитячі садочки», але, з іншого боку, важко назвати сучасний педагогічний заклад, у якому педагогіка Макаренка представлена системно, в повному обсязі.

До брошури увійшли документальна поема «Антиномії Макаренка», стаття автора про вісім соціометричних типів нащадків педагога (з негативним ставленням - «винишувачі», «опоненти»; з байдужим ставленням - «ігноранти», «попутники»; з позитивним ставленням - «поминальники», «популяризатори», «соратники», «послідовники»), бібліографія автора з макаренкознавства, що налічує біля 100 праць, та вірші про великих освітян України ХХ століття - Олександра Захаренка, Івана Зязюна та Ярослава Берегового, в журналі якого «Педагогіка толерантності», завдовго до нападу Росії на Україну, була передбачена III Світова війна.

Розраховано на педагогів, психологів та широке коло читачів, які цікавляться сучасною особистісно центрованою, демократичною, трудовою педагогікою. Відгуки і пропозиції надсилати за електронною адресою: v.f.morgun@gmail.com

УД К 371.47.022

© Моргун В. Ф., 2018

ЗМІСТ

Частина 1. АНТИНОМІЇ МАКАРЕНКА. Документальна поема	4
1.1. Український чи російський педагог?.....	5
1.2. Диктатура чи Майдан?.....	6
1.3. Хронічні хвороби дітей чи праця?.....	7
1.4. «Педагогічна поема» чи «Парфумер»?.....	7
1.5. Тільки знедолені діти чи все людство?.....	8
1.6. Музейний порох чи педагогіка майбутнього?.....	9
Частина 2. СОЦІОМЕТРИЧНИЙ КОНТЕНТ-АНАЛІЗ СТАВЛЕННЯ ДО ДІЯЧА НА ПРИКЛАДІ ВИДАТНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАГОГА Антона МАКАРЕНКА	11
2.1. Соціометричний статус особистості в групі.....	11
2.2. Типи сучасників за їх соціометричним статусом у ставленні до А. Макаренка.....	12
2.3. Контент-аналіз розподілу сучасників за соціометричними типами у ставленні до А. Макаренка.....	13
Частина 3. ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ Антон МАКАРЕНКА	16
3.1. Бібліографія В. Ф. Моргуна з макаренкознавства за 1986-2018 роки.....	16
3.2. Індекс цитування праць В. Ф. Моргуна з макаренкознавства.....	26
Частина 4. СЛОВО ПРО ВЕЛИКИХ ПЕДАГОГІВ. Замість післямови	27
Директор Землі, або Ода Олександр у Захаренку	27
Вчитель, якого чекали, або Ода Івану Зязюну	29
Парадокси толерантності, або Ода Ярославу Береговому	31
Про автора	34